

Kuolemanjälkeinen elämä

Kuten kristinuskossa, islamissakin uskotaan kuolemanjälkeiseen elämään. Paratiisilla ja Helvetillä on keskeinen sija monien muslimien uskonnollisessa ajattelussa. Islamiin mukaan sielu jättää ruumiin ihmisen kuollessa ja liittyy siihen uudelleen kuolleiden noustessa ylös tuomiopäivänä. Väli-tilasta, jossa sielu viettää ylösnousemista edeltävän ajan, on erilaisia näkemyksiä. Yleinen on perinteinen käsitys, että sielu pysyy ”sielujen maailmassa”, jossa se saa maistaa tulevan rangaistuksen tai palkinnon esimakua. Vain profeettojen ja marttyyrien uskotaan pääsevän heti kuoltuaan suoraan Paratiisiin.

Koraanissa puhutaan paljon kuolleiden ylösnousemuksesta ja tuomiopäivästä, jolloin jokainen ihminen saa oikeudenmukaisen tuomionsa. Hyvää tehneet palkitaan Paratiisiin iloilla ja pahaa tehneet saavat rangaistuksensa Helvetissä. Koraani kuvailee molempia hyvin konkreettisesti. Paratiisia se kuvaa ihanaksi nautintojen puutarhaksi, Helvettiä puolestaan polttavan tulen ja kärsimyksen tyyssijaksi. Toiset ymmärtävät nämä kuvaukset kirjaimellisesti, toiset vertauskuvallisesti.

Muslimit uskovat, että Paratiisin ilo jatkuu ikuisesti; sinne päässyttä ei koskaan ajeta sieltä pois. Sen sijaan Helvetin rangaistuksen

lopullisuudesta varsin yleisesti ajatellaan, että kaikki sinne joutuneet muslimit pääsevät lopulta Paratiisiin, kunhan ovat ensin kärsineet rangaistuksen pahoista teoistaan.

Kristinuskon pelastus ja islamin johdatus

Islamissa ei ole samanlaista pelastuksen käsitettä kuin kristinuskossa. Kristinuskon mukaan ihminen on syntiinlankeemuksen seurauksena synnin ja kuoleman vallassa, ja tarvitsee Jeesuksen pelastajakseen. Islamissa sen sijaan ei uskota ihmiskunnan lankeemukseen ja perisyntiin, vaan sen mukaan ihminen on pohjimmiltaan hyvä ja kykenee noudattamaan Jumalan tahtoa. Kuolemaa ei myöskään pidetä islamissa synnin seurauksena, vaan maallisen elämän luonnollisena loppuna. Näin ollen muslimit eivät näe mitään tarvetta pelastukselle synnin ja kuoleman vallasta. Kristillinen käsitys Jeesuksesta syntien sovittajana on muslimeille vieras ja suorastaan Jumalan oikeudenmukaisuuden vastainen, sillä islamin mukaan jokainen ihminen on itse vastuussa omista valinnoistaan ja teoistaan, eikä kukaan toinen voi ottaa kantaakseen hänen syntiensä seurauksia.

Yksi islamin ja kristinuskon vaikeimmista kiistakysymyksistä koskee Jeesuksen ristinkuolema ja ylösnousemus ovat kristinuskossa välttämättömät

ihmiskunnan pelastukselle. Sen sijaan islamin mukaan hän ei ollenkaan kuollut ristillä, vaikka ihmisistä näytti siltä, vaan Jumala pelasti hänet ihmeellisellä tavalla.

Yleensä islamissa puhutaan pikemminkin johdatuksesta kuin pelastuksesta. Maallinen elämä nähdään koetuksen aikana, jolloin ihmisen pitäisi valita oikean ja väärän välillä. Tässä häntä auttaa Jumalan johdatus (huda). Koska ihmisen perustava ongelma ei ole islamin mukaan synty, vaan tietämättömyys Jumalan tahdosta, johdatus ilmenee ennen kaikkea jumalallisena ilmoituksena. Islamissa uskotaan, että Jumala on ilmoittanut tahtonsa ihmis-kunnalle profeettojen kautta, joita hän on lähettänyt kaikkien kansojen keskuuteen. Viimeinen profeetta oli Muhammad, ja hänen välittämänsä Koraani sisältää Jumalan lopullisen ilmoituksen kaikille ihmisille.

Usko, teot ja Jumalan tahto

Islamissa uskotaan ihmisen tulee uskoa yhteen, ainoaan Jumalaan ja hänen lähettilääseensä Muhammadiin ollakseen Jumalalle kelvollinen. Yleensä muslimit ajattelevat, että vain muslimit pääsevät Paratiisiin. Jotkut heistä kuitenkin ajattelevat, että myös kristityt ja juutalaiset ”kirjan kansoina” palkitaan tuonpuoleisessa. Uskon merkitys korostuu yllä mainitussa näkemyksessä, jonka mukaan kaikki muslimit

pääsevät lopulta Paratiisiin, vaikka osa heistä joutuukin ensin sovittamaan pahat tekonsa Helvetissä. Tämän mukaan oikea usko on siis lopulta ratkaisevaa ihmisen tuonpuoleiselle kohtalolle.

Yleensä muslimit kuitenkin painottavat, että ihmisen teot ovat yhtä tärkeitä kuin hänen uskonsakin ja että molemmat ovat välttämättömiä tuonpuoleisen palkinnon saamiseksi. Islamissa korostuukin jokaisen ihmisen moraalinen vastuu ja tilivelvollisuus kaikista teoistaan Jumalan edessä. Islam kiinnittää myös kristinuskoa enemmän huomiota uskonnollisten velvollisuuksien, kuten päivittäisten rukoushetkien ja paaston, oikeaan noudattamiseen. Tekojen merkitys painottuu tuomiopäivän kuvauksissa. Niissä puhutaan sekä kirjoista, joihin ihmisen kaikki teot on kirjattu, että vaa'asta, jolla teot punnitaan. Jos hyvät teot painavat enemmän kuin pahat, ihminen voi odottaa pääsevänsä Paratiisiin.

Täysin ihmisen omassa varassa hänen tuonpuoleinen kohtalonsa ei kuitenkaan islamin mukaan ole, vaan Jumalan armo ja hänen suvereeni tahtonsa vaikuttavat siihen. Maallisen elämän aikana Jumala osoittaa armollisuutensa antamalla anteeksi vilpittömästi katuvan ja pahoilta teiltään kääntyvän ihmisen synnit. Jumalan suvereeni tahto tulee julki tuomiopäivänä, jolloin hän päättää vapaasti, kenet

hän lähettää Paratiisiin ja kenet Helvettiin. Kukaan ei siis voi olla etukäteen täysin varma kohtalostaan. Muslimit tosin uskovat vakaasti, että Jumala tuomitsee ihmiset oikeudenmukaisesti tekemättä vääryyttä kenellekään. Hänen vapaa päätösvaltansa antaa kuitenkin toivoa siitä, että hän voi armossaan päästää Paratiisiin sellaisenkin, joka ei sitä tekojensa puolesta ansaitsisi.

Vuonna 2003 aloitetussa kirkko ja islam -sarjassa ilmestyy 15 numeroa *Hyvä tietää islamista*, joista kymmenen ensimmäistä ovat:

1. Islam (yleistä)
2. Islamin vaiheet
3. Muhammad
4. Koraani
5. Allah
6. Ihminen
7. Muslimin usko ja velvollisuudet
8. Uskonnolliset juhlat
9. Iankaikkisuus ja pelastus
10. Synti

Julkaisija: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ulkoasiain neuvoston (KUN) islam-työryhmä. Tekstin on laatinut Heidi Hirvonen ja toimittanut Timo Vasko.

<http://www.evl.fi/kkh/kuo/klk/islam/hyvatietaaislamista.htm>

Tilaus: Kirkon lähetystyön keskus (KLK), PL 185, 00161 Helsinki; klk@evl.fi

ISBN 951-789-123-7

HYVÄ TIETÄÄ ISLAMISTA

9

IANKAIKKISUUS JA PELASTUS

kirkko ja islam -sarja